

نداء خلق

نامه ملی ادبی - اجتماعی و سیاسی

شماره بیست و هشتم

سال اول

پنجشنبه ۱۲ سرطان ۳۰

اثر تربیه در حیات

در ترون و آثار مختلف در اثر تربیه محیط انکاسات و روش های گوناگونی در محله گیتی ظهور و ثبت تاریخ گردیده است - دماغ لولاد بشر لوح ساده ایست که هر چه را بخواهند میتوانند در آن نقش نمایند - اساس این مکتوبه آنها نیکه خواسته اند از همان عامه را منشوش ساخته مردم را برای منافع و اثرات خود استخدام کنند - دایما از برای روحیات بشر استفاده سوء نموده و مردم را برای وقفات کوتاه و یا اوپلی برای مقاصد خود استخدام نموده اند - حتی های سلیب که بصورت اساسی با افراد حکمداران و جهان گیران خدمت مینمود - روی همین اساس استفاده از تمصیبات و روحیات خلق بنا گردیده است - تا زمانیکه اثنس بی علمی در اروپا مخصه صا در قرون سالی مشتمل بود - منفعت برستان هم از بی علمی مردم استفاده نموده - این اثنس تمصیبات مردم را دامن زده و اثراتی شوم خود را عملی کردند - تاریخ بشر بسی از داستان های خونین و تنگین این درامه های فجیع را قید کرده - با ظهور مبارزات سیاسی و کشمکش های جهانگشائی در صحنه گیتی - مردمانیکه و مان و وجدان و شرافت و ایمنان نداشته و فقط منافع و اثرات شخصی را می برستند - در ساحه سیاست برای استفاده از این نیروی خلق داخل فعالیت شده و از زمان بسیار قدیم تا کنون در زیر پرده خدمت بدین و - ائین - پلان های شوم اجانب را عملی ساخته و اثنس های بزرگی را افروخته اند - انقلاب سال ۱۳۰۷ در مملکت ما به اساس همین قارمول علمی و یا استفاده از روح حیات پاک مردم برپا شده و ممثلین که درین صحنه کار کرده اند - همه در زیر لولا و نام مقدس اسلام مردم را فریفته و از روح پاک و روان بسیط مردم استفاده سوء نموده اند - اینک ما هم در یک مرحله بحران اجتماعی زیست داریم - شاه جوان و با ناموس و مسلمان ما برای دفاع از نوامیس ملی افغانان با دشمنان اسلامیت و افغانیت و دستگاه های دسیسه های شوم استعمار و قدا افغان دستگاه های

اتالیسی بجوانان دعوت مبارزه داده اند و ملت و دولت آرزو دارند که برای حصول این مرام مبارزه نمایند - اکنون فرض خلق است که استفاده حیوان و آله های دستگاه های سیاه استعمار و خائنین ملی را خوب شناخته و بد سیاست انحصاری فریب نخورند - اما جوانان ... همه از جان و دل در هرگونه مبارزات اجتماعی و ملی بدور شاه جوان و عزیز خود استاده بوده و در راه خدمت بقوم و جان مانند یک سرباز منتظر - ر اوامر شاه جوان خویشند - با اساس توضیح فوقه آرزو مندیم شاه عزیز ما امر فرمایند که روح تربیه ملی و ایثار و قدا آوری در راه حفظ نوامیس دین و جان را بیشتر در دماغ جوانان افغان با تمام وسایل ممکنه ترزیه فرمایند و چشم و گوش مردم را درین در زمینه باز سازند تا منفعت برستان آله های دستگاه دسیاس و استعمار از موقع استفاده ننموده و این دشمنان دین و ناموس ملت قوم را بنام دین فریب ندهند (محمودی)

سوء قصد صاحب امتیاز نامه

بین ساعت ۱۲ و ۱۱ بازده سرطان شامی محمودی و کیا کابل در شورایی و صاحب امتیاز نامه ندای خلق را به سمانه معا بنه مریض در ریمه موتر طرف شاه شهید برده از مقابل عمارت و اند عامه سابق عبور و تزویک کول موتر را متوقف ساختند و گفته شد که کدام جای موتر عیب پیدا نموده ... از پیلو ها چند نفر - ر اطراف که از گفتار و ظواهر شان فهمیده شده کجائی هستند موتر داخل و اطراف شامی محمودی را احاطه نمودند ... اشتباهی آقای محمودی را درین حرکات از موتر ما من نموده و خینیکه عقب موتر در خوردند اند از عقب دستهای همان را بیچانیده با ننگائی بنگوی شان فشار و عنکشان را کمانه وسیله دیدن بود بر داشتند و مقامت شامی محمودی سبب گردیده که با ضربتی به پشت سر گیش سازند ... چسبون تقدیر انلیا یا این تدابیر شوم موافقت ندارد و خداوند یار حق است چند مقلبیکه در آن نزدیکی مشغول بازی بودند داد

بقیه بیانیه شافلی محمد کبیر خان وکیل نورمند
 ولی ارزو دارم که در عوض مالیات حکومت صناعت - زراعت
 معارف و غیره امورشان را نظام و نسق بخشیده و پس از آن وقت
 قانون ترقی دهد اینکه زیر مالیه میفرماید که بدون خریداری
 و ان هم بطریق موجهه کار نمیتوانند عرض میکنم که بفرمایند
 بخانه خود بنشینند زیرا ما هم با جانب شما دیگر همکاری
 کرده نمیتوانیم زیرا باوریکه اثبات شده مدارک ما را باز هم
 بدیگر رامیروند ملی با وزیر جدید ممکن راه نشان بدهیم
 در حصه اعتماد وعدم اعتماد اگر چه در قانون چیزی
 نیامده ولی اینهم شده میتواند که کابینه جدید مورد اعتماد
 ملت از طرف اعلیحضرت امر شود لهذا باید این وزیر
 بر طرف شده و وزیر جدید با مر اعلیحضرت تشکیل شده
 و با مقامه و کلاى ملت چاره درد های ملت را بنمایند .
 محمد رحیم خان وکیل کنگار - در حصه غله بحث زیاد
 شده ولی باید تذکر داد که سال گذشته مجلس عمومی -
 کمیسیون را مه ظرف بمالعه موضوع نمود ما اعضای کمیسیون
 بعد از مطالعه غله را تکلیف دانسته و موضوع را دوباره
 تذکر دادیم ولی وزیر گفتند که ما در صورتی غله را برداشته
 میتوانیم که شورا مدارک پیدا نماید که بهمان اساس -
 در عرض ۴۳ ملیون کسربو دجه ۴۹ ملیون تهیه کرد ولی
 چون کمیسیون صلاحیت کافی نداشت نمیتوانست که به
 فیصله قاضی برسد لهذا لازم است که وزیر در مجلس عمومی
 حاضر شوند بدلاى اراءه نماید اگر مجلس عمومی را قانع
 ساختند البته مسئله فیصله میشود والا مدارک و هدایات
 شورا را باید عملی بکنند (تاخیر و کلا) اینکه
 حالا از وزیر عدم اعتماد کنیم بگمان بنده درست نیست و
 باید چندی دیگر انتظار بکشیم تا وزیر حاضر شوند و جواب
 بگویند و اگر باز گفتند که قاطعا فیصله شورا را قبول ندارند
 البته انوقت همه ما باتفاق هم رای عدم اعتماد میدهیم -
 محمد صدیق خان وکیل گرشک - اینکه میگویند که غله
 خریداری خلاف قانون است من مخالف میباشم و اعتراض
 دارم زیرا غله خریداری طبق اصول مالیاتی گرفته شده
 و چون فعلا هم صورت تعامل را دارد مرعی الا جرایمه
 میباشد - اینکه گفته اند خلاف اصول است عرض میکنم که
 هنوز هم اصولنامه های زمان امان الله بخان نافذ است در بود

حصه عدم اعتماد میگویم که در صورتیکه مسئله غله تحت بحث
 است نمیتوانیم از وزیر عدم اعتماد کنیم و لازم است که به وزیر
 حق بدهیم که در مجلس آمده و دلایل بگویند در حصه
 اینکه ما لیه چه شک دارد باید بدانیم که این ما لیه شرعا
 مشروع است و لایحه که از زمان امان الله خان مانده باید
 مطالعه شود پس باید را پورهای وزارت مالیه خوب -
 خوانده شود .

رئیس - وقت تمام شده زیرا وقت نماز رسیده است . . .
 محمد صدیق خان وکیل گرشک - نی باید جلسه دوام
 کند باین صورت جلسه خاتمه پذیرفت .

جلسه سه شنبه ۳ سرطان

روز سه شنبه ۳ سرطان - جلسه علنی شورا یلی ساعت ۱۰ و
 ده دقیقه تحت ریاست شافلی داوی اناز گردیده و مذاکرات
 در اطراف غله خریداری به ترتیب ذیل صورت گرفت -

نور علم خان وکیل میدان - رئیس ماند قبلا نوبت ناظمین
 را اعلان کند تا وکلا نوبت خود را بدانند .

رئیس - قبل از شروع مذاکرات عرض میکنم که مقصد ما
 معلوم است و ان غله خریداری میباشد لهذا اگر توجیهی
 شود بهتر است .

محمد عثمانخان وکیل رودات - در ضمن شکایت از
 نبودن مکاتب عالی در مشرقی ارزو نمودند که قضیه غله را
 تا تشریف آوری صدر اعظم صاحب مجال سازند .

غلامعلیخان وکیل جاغوری - ارایی ملت ضروری بوده
 و رقابیت عمومی باعث سعادت جامعه است ولی مادر
 اطراف غله خریداری بارها بحث کرده و باز بحث میکنیم و

این را هم میدانیم که غله خریداری بزرگترین تکلیف ملت است
 ولی با انهم بفیصله نیرسیم در آنکه کارهای بنامی
 داریم و گذشته اوان وزارت مالیه نیز درباره توزیع تخصیصه
 غله بیگدسته فعالیتها دست زده است .

عبد الا ول خان قریشی وکیل تالقان - از چند مجلس
 باینطرف راجع بنقله خریداری حرف زده میشود ولی فیصله
 بعمل نمی آید مانند گفته غلامعلیخان باید بفیصله نیرسیم

لیکن باید بدانیم که وزارت مالیه خلاف اراده شورا رفتار
 کرده و مدارک شورا را بعمل ماورین بکار برده و کمیسیون
 زمستان هم برای رفع غله و مطالعه بودجه گذاشته شده

در بود ولی متاسفانه کاری از پیش برده نتوانست مجلس سال

۱۳۳۰ به ماه جوزا افتتاح وبه ۱۶ ماه مذکور افزودی معاش
 باستناد ماده ۳۲ قانون اساسی اعلان وبصحه ذات شاهان
 رسیده در حالیکه مجلس دائر باشد باید موضوع بمجلس پیش
 میشد و همچنین ماده ۳۲ درین زمینه تطبیق شده نمیتواند
 علاوه بران ماده ۴۲ قانون اساسی تصریح میکند که تصویب
 بمجلسه از وظائف شورا است در حالیکه تا حال به دجه بشورا
 نیامده و افزودی معاش هم بدون اراده شورا صورت گرفته
 اینکه بعضی وکلا در باره خدمات اعلیحضرت شهید صحبت
 کردند منهم معتقد بوده و عرض میکنم کوبه نسبت خدمات
 عالی شان بود که سلطنت برایشان از طرف ملت داده شد
 و گمان میکنم مکافاتی زیاده ازین پیدا نشود اندیم در باره
 اعتماد وعدم اعتماد وزرا که این مسئله طبق ماده ۷۶ قانون
 اساسی وزرانزد ما مسئول بوده و میتوانیم که از اوشان سلب
 اعتماد کنیم ولی باید گفت که شرعا شاه هم مسئول است -
 (پس شریفسرا قرائت نمودند) پس وزرا و تمام کسانیکه
 داخل کار میباشند نزد ما باید تصویب لوی جرگه و امیر
 قانون اساسی مسئول میباشند - مسئله غله خریداری از هر
 جانب بلند شد سال گذشته فیصله هم دران باره بجه
 تصویب بشورا رسید ولی تا حال از دوش ملت رفع نشده لهذا
 نظریه دارم که این مسئله ذریعه عریضه سرکشاده بحضور
 اعلیحضرت عرض شود و همچنین در عریضه باید تذکر
 داده شود که وزرا بصدای شورا اعتنا نکرده اند و با شورا
 از در همکاری پیش نیامده اند لهذا لازم است که یک کابینه
 مسئول بشورا معرفی شود تا از در همکاری و موافقت بحل
 مسئله غله و سایر کارهای خود موفق شویم (تائید اکثریت
 وکلا)

و دکتور محمودی نمیتواند که يك نفر را - اضر میدان کند
 (وکیل بگرامی - تمام شش گروهی بصدای محمودی
 حاضر میدان میشوند و تا گفته نماند که شش گروهی سالها
 امتحان ایثار و فداکاری خود را داده اند - قیل و قال وکلا
 بطرفداری محمودی)
 رئیس - سخن را کوتاه کنید زیرا وقت کم است . . . وکیل
 مقرر دوباره رشته سخن را بدست گرفته وقت هرگز کوتاه
 نمیکم بلکه امروز تا توب چاشت سخن میزنم (رئیس -
 داخل موضوع صحبت کنید) چیزی که خارج موضوع گفته
 ام پس میگویم (خنده وکلا) اگر کسی از لویه جرگه یاد
 داشته باشد خواهد فهمید که انوقت وکلا قانون را قبول
 نکردند و اعلیحضرت شهید نام قانون را اصل نامتند
 لهذا باید با حکومت بموافقه رسیده و از خدمات شان چشم
 پوشی نکنیم .
 یکی از وکلای - نویسی - من بی نوبت حره میزنم .
 رئیس - برایشما نوبت تعیین کرده ام .
 غبار - وقتیکه در موضوع گرفته شده میشود باید تعیین باشد
 که شورا در سال گذشته فیصله کرده که غله طوور رضایت
 از اهالی خریداری شود ولی حکومت راوری پیش کرد و
 دران عوض رفع غله مالیه را سه چند تذکر داد پس ما باید
 با اساس این فیصله کنیم که فیصله وزرا صحیح است یا نه و به
 همان اساس رای گرفته شود و یا غله خریداری را قبول
 نمائیم و باین اساس از وکلا رای گیری شود و راه سوم این
 است که نه مالیه سه چند گرفته شود و نه خریداری جبرالاجرا
 گردد و شورا در عوض برای همه مدارک پیدا کند و در حصه
 اینکه میگویند که کمیسیون مسئله غله را مورد مطالعه قرار
 داده و فیصله نماید عرض میکنم که تن کمیسیون مسئله
 غله را بطول انداخته و بقیصله موفق نمی شویم - اینکه
 میگویند شورا عسکر را بی غله میگذارد افترا است و اگر این
 عقیده تصمص شورا میبود هرگز ۴۹ ملیون افغانی مدارک
 پیدا نمیکرد و کسر بودجه را برای رفع غله خریداری جبره
 نمیکرد . در باره اعتماد وعدم اعتماد میگویم که باید رای
 گرفته شود ولی خود من بحیثیکه وکیل حاضر هستم که
 مدارکی پیدا کنیم که بالا ی تمام ملت بطور غیر محسوس -
 تقسیم شود ولی مدارک خود را باین وزرا نشان نمیدهند
 زیرا با اوشان اعتماد ندارند - اینکه بعضی وکلا در اطراف
 تقیه دراتی

حاجی عبد التیوم وکیل مقرر - تعداد وکلا ۱۷۰ بوده
 و اگر هر کدام ما علیحده علیحده سخنرانی کنیم در ظرف ۴
 سال دیگر هم موفق بحل يك مسئله نمیشویم - من هم
 گام میدهم والله تا حال گدام خود را تحویل نکرده ام و
 گذشته ازان بیست سال است که وکیل شورا میباشم ولی -
 امسال نزدیک است قبل از اختتام دوره استعفا بدهم زیرا
 در ظرف دو سال با مشکلات زیاد برخورد کرده و کاری نکردیم
 در حصه غله باز عرض میکنم که وزیر داخله هم وزیر بار گدام قرار
 دارند در حالیکه داکتر محمودی يك خورد گدام نمیدهد و ما
 چون در سرحد میباشیم سینه ما مقابل گلوله دشمن قرار دارد

بقیه سو قصد

XXX
 X عید فطر X
 X در انحام ماه مبارك رمضان عيد است. بحد يكماه روزه X
 X و رياضت بشكر اينكه امر خداى (ج) را خلق بجای آورده X
 X شادمانى كنان عيد ميگیرند. صميميت - محبت و اخلاص X
 X متقابله در هموطنان عزيز رواج اوست. X
 X نداي خلقى ايام يكام و روزگار خلق را مدام مسعود و اين X
 X عيد مذ هبى را بشاه جوان و هموطنان گرامى صميمانه X
 X تبريك ميگويد. X
 XX

و فریاد نموده - حریفان از ترس فرار نمودند .
 صد مات وارده جزوی و شاعلی محمودی صحیح و سالم
 هستند .
 ندای خلق - ازین تا جوانمردی که چند نفر بفریب و دسیسه
 يك آدم را میخواهند بر بایند اظهار نفرت و یقین است این
 دسیسه ها از اعمال آنهاى است که اراده دارند بیسن
 طبقه جوان و دولت رخنه انداخته بمقاصد شوم خود برستند

خواندنیهای خلق - (توبه فرمایان) -

و اعظان کابین جلوه در محراب و منبر میکنند
 چون بخلوت میروند آن کار دیگر میکنند
 مشکلی دام زدا نشمند مجلس باز پرس !

خبرهای از آنس مشدرک

توبه فرمایان چرا خود توبه کمتر میکنند؟
 گوینا باور نمیدارند روز داوری

از خارج - انگلیس ها در تبلیغات حرکات مسکری و اتریک
 های سیاسی ایرانیها را تهدید مینمایند تا به برستیژ سیاسى
 شان در منابع تیل صدمه وارد نگردد اما با این تکالیف
 نفت ملی خواهد شد . . زیرا اتفاق ارا و تشار و عزم
 بالاخر غالب است .

کابین همه قلب و دغل در کنار داور میکنند
 یارب این نو دولتان را بر خرخودشان نشان
 کابین همه ناز از غلام ترك و استر میکنند
 بنده بیر خراباتم که درویشان او

در داخل - حرارت تابستانی تاثیر خود را فوراً بخشیده
 بعضا در جاده های قیر با یسکل ها تور میخورد و سر و
 کله نیست که نشکند . . برج و باره یادگار قرن و کابل
 در عقب وزارت مخابرات ویران میگردد تا اپارتمان و -

گنج را ازین نیازی خاک بر سر میکنند
 ای گدای خانقه بلزا که درد بر منمان
 میدهند آبى و دلها را توانگر میکنند
 " حسن بی پایان او چند آنکه ما شن میگذد"

عسارت قرن ۲۰ جای اترا بگیرد. نرخ میوه در بازار ها
 متفاوت است . تلفات موترها کم بوده صرف پیره زمسى
 در داده میوند و غریبکاري در حومه خواجه ملا صدمه دیده
 و در شفا خانه مفضل شفا هستند . شاعلی عبدالحمید

" زمره دیگر بمشقی از غیب سر بر میکنند - د
 خانه خالی کن دلا تا منزل خانان شود
 کابین حوسناکان دل و جان جای دیگر میکنند
 آه آه از دست صرافان گوهر تا شناس

با دو نفر سا یکل سوار هندی بدوره شش ساله دنیا میرامده .
 از دحام سواد خوانده در کورس اکابر روز افزون و از ۱۲
 به ۲۰۰ رسیده است خدا کند مانند سابقه و معلمین خوش

هر زمان خر مهره را با در برابر میکنند
 بر در میخانه عشق ای ملک تسبیح گوی
 کاندرا نجا طینت آسم مخم میکنند
 صبحدم از عرش میامد سرش - عقل گوت

ذوق انزومان که هر روز اسم شان در روزنامه ها نشرواز
 ایشار آنها اعلام میشد منظم فرار نمایند
 شنیده میشود قریه داری در غزنی يك نفر معلم و خانم خود
 را بد یار عدم فرستاده و نیکو درسی داده . . يك اطلاع

قد سیان گوئی که شعر " حافظ از بر میکنند
 تو ضیح

مصدق اما نیرسمی حکایت میکند از گسوه های اخرین در بعضی
 دوائر . . هجم خریداران صکنه خلق زیاد است عدا اکتتابه
 X همه اطلاع دارند وزارت معارف باساس همین بفقوره
 و توصیه هیئت یونسکو در مناطق فارسی زبان پشت و
 را بس از سال چهارم و در ششوزبان فارسی را نیز ضمن
 طور در نصاب تجلی گرفته و به تقیصه مذکوره خاتمه داد باند
 وزیران خارجی را هم بعد از صنف ۷ درس میدهند که باید همچو
 تطبیقات مفید معارف را تهنیت گوت .

بنده در بیانیه خود در ضمن اینکه وزرا از نقایص معارف و
 نبودن معلمین لایق حرف زده اند گفته ام که تبدیلی
 پروگرامها و نصاب تعلیمی بصورت متواتر از ششوبفارسى
 و از فارسی به پشتو سوبه تعلیمی رایا ثین تر ساخته است -
 ولی نامه انیس این بیانیه بنده را مقلوب ساخته طوریکه